

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2020. (V. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.819/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Tóth György ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.819/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az véleménye szerint sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [2] 2. Az indítványozó az alapügy felperese (a továbbiakban: indítványozó vagy felperes). Budapest Főváros XXI. kerület Csepel Önkormányzat Jegyzője (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) 2013. szeptember 18. napján kelt határozatával a felperes építtető kérelmére építési engedélyt adott egy XXI. kerületi ingatlanon a meglévő földszint és egyemeletes lakóépület hátsó kerti homlokzatát érintően emeleti terasz kialakítására, valamint az épület belső átalakítására. Az elsőfokú hatóság a 2013. december 17-én tartott helyszíni szemle alapján megállapította, hogy az építési engedélytől eltérően egy, az utcai telekhatáron álló építmény építése van folyamatban, és azt is, hogy a telek természetes terepszintjének építési tevékenységgel összefüggő 1,0 méternél nagyobb méretű végleges jellegű megváltoztatása építési engedély köteles, továbbá, hogy a telek elő- és oldalkertjének minimális méretén belül gépjármű-tároló, illetve más épület nem állhat. Ezt követően az elsőfokú hatóság az ügyet építésrendészeti eljárás lefolytatása céljából áttette a Budapest Főváros Kormányhivatala I. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Építésfelügyeleti Osztályához mint elsőfokú építésfelügyeleti hatósághoz. Az építésfelügyeleti hatóság 2015. szeptember 10. napján meghozott határozatában megállapította, hogy a tárgyi garázsépület, illetve a garázs melletti tereprendezés csak építési engedély alapján lett volna elvégezhető, továbbá a Csepeli Önkormányzat Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletének (CSVESZ) sem felel meg az épület elhelyezése. A tárgyi garázsépület sem az országos, sem a helyi előírásoknak nem felel meg, így az szabálytalan, szabályossá az épület teljes bontásával tehető. Az elsőfokú építésfelügyeleti hatóság egyetemlegesen kötelezte az ingatlan tulajdonosait az ingatlanon építési engedély nélkül épített építmény elbontására. Az elsőfokú építésfelügyeleti hatóság határozata ellen a felperes által előterjesztett fellebbezést Budapest Főváros Kormányhivatala 2016. február 15-én kelt határozatával elutasította és megállapította, hogy a felperes a tárgyi épület építésére és a terepfeltöltésre építési engedélyt nem kért és nem kapott, azt szabálytalanul valósította meg, a gépjárműtároló épület és föld feltöltés szabálytalan, annak fennmaradása nem engedélyezhető, szabályossá tétel csak bontás útján lehetséges. Budapest Főváros Kormányhivatala kötelezte a felperest a szabálytalanul, építési engedély nélkül épített gépjárműtároló épület lebontására és ezen épület melletti földfeltöltés eltávolítására.
- [3] A felperes keresettel élt a másodfokú építésfelügyeleti határozat ellen, melyet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 10.K.34.455/2016/4. számú ítéletével elutasított. A felperes az ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be. A felperes 2017. szeptember 27. napján fennmaradási engedély iránti kérelmet nyújtott be az elsőfokú hatósághoz a tulajdonában álló ingatlanon az előkertben szabálytalanul megépített gépkocsitároló épületre vonatkozóan, melyet a 2018. február 7-én kelt határozatával az elsőfokú hatóság elutasított, egyben kötelezte a felperest az épület elbontására és az építési engedély mellékletét képező építésügyi-műszaki tervdokumentációban foglaltaknak megfelelő terep állapot visszaállítására.

- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: alperes) az elsőfokú határozatot megváltoztatta akként, hogy az építési tevékenységgel érintett ingatlan tulajdonosait felhívta, hogy az építésfelügyeleti határozattal elrendelt kötelezést hajtsák végre.
- [5] A felperes az alperes határozatával szemben keresetet nyújtott be, melyben elsődlegesen kérte az alperes másodfokú határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését.
- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.K.30.066/2019/14. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította.
- [7] Az ítélettel szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását Kfv.II.37.819/2019/2. számú végzésével megtagadta.
- [8] 3. Az indítványozó ezt követően a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.819/2019/2. számú végzése ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, mert az véleménye szerint sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és a 28. cikkét, erre tekintettel kérte a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Indokolásában egyrészt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.K.30.066/2019/14. számú ítéletével összefüggésben kifogásolta, hogy a bíróság megsértette a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. §-át és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, mert az indítványozóra hátrányos, visszaható hatályú jogalkalmazást végzett, tekintettel arra, hogy a helyi építésügyi jogszabályok az indítványozóra és az általa megvalósított építési tevékenységekre hátrányosan módosultak, ezért szerinte a garázsra és a terepfeltöltésre az építési tevékenység mint jogi tény keletkezésekor hatályos jogszabályi rendelkezéseket kellett volna alkalmazni.
- [9] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.819/2019/2. számú végzésével összefüggésben azt kifogásolja, hogy a Kúria a döntését az indokolási kötelezettséget sértő módon hozta meg, indokolásából egyáltalán nem derül ki, hogy miért találta érdemben megalapozatlannak a felülvizsgálati kérelemben előadott befogadhatósági indokokat és miért tagadta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását. A Kúria végzésének indokolása eleve hiányosan és sok esetben iratellenesen tartalmazza a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat, ami szintén sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot. Amennyiben a Kúria a határozat hozatala során betartotta volna az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat, akkor érdemben eltérő tartalmú határozatot kellett volna hoznia az általa meghozott végzésben foglaltakhoz képest. Erre azonban az általa felhozott jogsértések okán nem kerülhetett sor, mely alaptörvény-ellenességek érdemben befolyásolták a Kúria döntését.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [11] 4.1. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. A Kúria befogadást megtagadó végzésével szemben felülvizsgálatnak nincsen helye, ennek megfelelően a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható [lásd: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]]. A kérelmező alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott végzéssel lezárt eljárásban felperes volt – fennáll.
- [12] 4.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget, nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény 28. cikke [lásd például: 3141/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [30]], így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint továbbá a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehetséges [lásd például: 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 3244/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [9]]. Jelen ügyben a kérelmező a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét nem ezeknek az Alaptörvényben biztosított jogoknak a sérelmére alapozta, hanem csupán általánosságban a jogállamiság, jogbiztonság

követelményének sérelmére. A panasz tehát ebben a tekintetben sem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjába foglalt feltételnek.

- [13] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítvány ugyan felvetette a visszaható hatályú jogalkalmazás sérelmét is, ám azt nem a támadott kúriai végzéssel, hanem kifejezetten a Fővárosi Törvényszék ítéletével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az eljárást befejező döntéssel felülvizsgált más bírósági (vagy hatósági) döntések vizsgálatára és megsemmisítésére csak két esetben van lehetőség: az eljárást lezáró döntés megsemmisítése esetében [lásd: Abtv. 43. § (4) bekezdés], illetve akkor, ha az alsóbb fokú bírósági döntés az irányadó szabályok szerint önállóan is támadható volt alkotmányjogi panasszal és az indítványozó ilyen kérelmet korábban benyújtott [lásd: Ügyrend 32. § (4) bekezdés, vesd össze továbbá: 3326/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [11]; 3320/2018. (X. 16.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]]. Jelen ügyben egyik eset sem áll fenn, ezért az Alkotmánybíróság az indítványozónak az elsőfokú, jogerős ítéletre vonatkozó érvei vizsgálatát mellőzte {vesd össze: 3078/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [14] 4.3. A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek részben eleget tesz, tartalmazza ugyanis a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, 28. cikk]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés az indítványozó álláspontja szerint miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [15] Mindazonáltal az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában érvekkel nem támasztotta alá a kérelmét. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. A kérelem tehát ebben a tekintetben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételnek.
- [16] Az Alkotmánybíróság ennek következtében vizsgálatát kizárólag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés tekintetében folytatta le.
- [17] 5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az egyéb törvényi feltételeknek megfelelő alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utaljon. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [18] Az indítványozó jelen ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére a Kúria döntésével kapcsolatban azt kifogásolja, hogy nézete szerint a Kúria nem tett eleget indokolási kötelezettségének és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) egyes rendelkezéseit nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte.
- [19] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást fogalmazza meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. A döntés indokolásának tehát az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre [lásd pl. 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]].
- [20] A Kúria végzésének indokolásában rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati kérelemnek mit kell tartalmaznia értelmezése szerint; indokolta, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadását a konkrét esetben miért tagadta meg (kúriai végzés indokolása [4]–[9]). Nincs kellő következtetési alap az indítványban foglalt érvek alapján annak megállapítására sem, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésének a kúriai értelmezése olyan hibában szenvedne, amely a panasz befogadását indokolná.

- [21] Az Alkotmánybíróság az indítványozó kifogásaival összefüggésben ismételten rámutat arra, hogy „[a] Kúria azon döntése, mely – a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján – a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő peres féltől várja el, hogy a kérelem befogadhatóságát az ott taxatív felsorolt valamely okra hivatkozva maga indokolja, és e jogszabályhelyet úgy értelmezi, miszerint a befogadás feltétele – a formai okokból történő visszautasíthatóságon túl – az ilyen okok kérelmező általi, tartalmi jellegű bizonyítása, nem vet fel alkotmányossági problémát.” {3023/2020. (II. 10.) AB végzés, Indokolás [18]} Az indítvány ezért e vonatkozásban nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna.
- [22] Az Alkotmánybíróság továbbá jelen ügy kapcsán is megerősíti: „Annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül.” {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3308/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [20]}
- [23] Az alkotmányjogi panasz ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. Mindezek folytán az Abtv. 27. §-ára alapított indítvány nem fogadható be.
- [24] 6. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt követelményeknek, részben pedig az Abtv. 27. §-ában és 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, visszautasította.
- [25] 7. Az indítványozó alkotmányjogi panaszbeadványában kérte az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 61. § (1) bekezdésben biztosított jogánál fogva hívja fel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot, hogy a Kúria végzésének és erre tekintettel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletének a végrehajtását függessze fel. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz befogadása visszautasításra került, így az Alkotmánybíróság mellőzte a felfüggesztés iránti kérelem vizsgálatát.

Budapest, 2020. május 12.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1890/2019.

